

Onsdagen den 2 oktober

Kl. 14.00

Valberedningens presidium

*Förkortad motionstid
beträffande proposition 1985/86:13*

*Meddelande om
interpellationer*

1 § Valberedningens presidium

Anf. 1 TALMÄNNEN:

Jag får anmäla att Stig Alemyr (s) utsetts till ordförande och Lars Tobisson (m) till vice ordförande i valberedningen.

2 § Förkortad motionstid beträffande proposition 1985/86:13

Anf. 2 TALMÄNNEN:

Regeringen har beträffande proposition 1985/86:13 om ändring i smittskyddslagen m. m. föreslagit att riksdagen skall besluta att motionstiden förkortas till sju dagar.

Kammaren beslöt förkorta motionstiden till att utgå måndagen den 7 oktober.

3 § Anmäldes och bordlades

Redogörelse

1985/86:1 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

4 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 30 september

1985/86:5 av *Hans Göran Franck* (s) till statsrådet *Anita Gradin* om flyktingpolitiken:

En human flyktingpolitik är en internationell förpliktelse, en insats för internationell solidaritet omsatt i praktisk handling. Vår traditionella flyktingpolitik har haft starkt stöd inom vårt land. Men det finns politiska och andra krafter som utnyttjar och spekulerar i invandrar- och flyktingfientlighet även om de söker dölja eller förneka detta.

Den årliga invandringen av utlänningar som får bosätta sig i vårt land har

varit betydligt lägre under första hälften av 1980-talet än under andra hälften av 1970-talet. Det rör sig om en minskning med ca 10 000 per år, eller från 36 000 till 26 000 per år. Bara en mindre del utgörs av flyktingar. Under 1984 beviljades sammanlagt 4 600 uppehållstillstånd för flyktingar och därmed jämställda. Detta är ett betydligt lägre antal än under vissa tidigare år; exempelvis 1982 då det uppgick till 6 200.

Våra handläggnings- och mottagningsresurser för flyktingar är nu ansträngda, framför allt hos polisen och vid mottagningsförläggningarna. Balanserna hos invandrarverket och arbetsmarknadsdepartementet har också ökat avsevärt.

Det har ställts förbättrade resurser till förfogande. De kommer att behöva förstärkas ytterligare om inte handläggnings- och väntetider skall fortsätta att vara alltför långa, medföra svår psykisk press för de asylsökande och onödiga kostnader för samhället. Det behövs också att ytterligare omfördelningar av personalresurser görs hos handläggande myndigheter.

Men en förkortning av handläggningstiderna får inte innebära inskränkningar i rättssäkerheten. Förstärkningar av rättssäkerheten är behövliga såväl i samband med avvisning som vid verkställighet av avlägsnande från landet.

Det är bra att asylutredningen föreslagit att utlänningsföreläggning får möjlighet att överklaga beslut som polismyndighet fattar i samband med att den verkställer lagakraftvunna avlägsnandebeslut.

Åtgärder behöver också vidtas för att minska antalet utlänningsärenden i regeringskansliet. Förenklingar och förändringar kan göras som begränsar antalet ärenden och minskar benägenheten att överklaga i ärenden av mindre vikt.

Det förekommer allt fler klagomål mot att direktavvisningar av polisen sker på otillräckliga eller felaktiga grunder. Det har skett avlägsnanden av bl. a. palestinier, iranier och tamiler, som inte varit berättigade eller kan ifrågasättas. Det är viktigt att en noggrann uppföljning och undersökning sker av avlägsnanden till exempelvis länder som Turkiet, Libanon, Iran, Pakistan och Chile.

Sverige bör föregå med gott exempel i sin egen flyktingpolitik för att kunna uppnå goda resultat i förhandlingar med andra länder om förbättrade flyktingbestämmelser och ett bättre fördelat ansvar för flyktingarna. Vårt ord väger då tyngre i internationella sammanhang. Det gäller också att inte verkställa avlägsnanden på sådant sätt att Sverige övervältrar ansvar på andra länder, vilket förekommit beträffande Västtyskland och Danmark.

Det är en viktig och känslig fråga att tillse att de flyktingar som inte kunnat erhålla pass eller visering icke berövas rätten till en fristad. Å andra sidan måste människosmuggling i profitsyfte beivras. Det är angeläget att denna trafik på allt sätt motverkas, då den inte bara skadar flyktingarna utan även ansträngningarna att föra en human flyktingpolitik här och ute i världen.

Den svenska flyktingkvoten har under en följd av år fastställts till 1 250 flyktingar per år. Under 1984 överfördes hit endast 1 063 personer. Det är angeläget att den blygsamma flyktingkvoten verkligen tas i anspråk. Det är också med hänsyn till flyktingsituationen anledning att överväga att utöka

flyktingkvoten, inte minst för att söka bättre förebygga den brottsliga smuglingsverksamheten. Men detta får inte ske på bekostnad av 6 § utlänningslagen, som ger personer med tungt vägande flyktingliknande skäl möjligheter till en fristad här i vårt land.

Det finns många flyktingar som återvänt till sina hemländer efter det att demokratiska förändringar genomförts, exempelvis i Argentina och Uruguay, Grekland och Spanien. Det bistånd som flyktingar kan få vid ett frivilligt återvändande måste förbättras.

Informationen och undervisningen om flyktingfrågor är otillräcklig och måste förbättras för att man mer effektivt skall kunna bekämpa flyktingfientliga opinioner.

I anledning av det anförda får jag ställa följande frågor till invandrarministern:

1. Hur bedömer invandrarministern situationen och utvecklingen beträffande handläggningen av flyktingärenden och mottagningen av flyktingar i vårt land?
2. Vilka åtgärder avser invandrarministern att vidta för att förbättra handläggningen av flyktingärenden och mottagningen av flyktingar?
3. Kan möjligheterna för flyktingar som vill återvända till sina hemländer förbättras?

den 1 oktober

1985/86:6 av *Birgitta Hambraeus* (c) till statsrådet *Birgitta Dahl* om åtgärder för att förebygga dammkatastrofer:

För fjorton dagar sedan fick många företag och enskilda lida stor ekonomisk skada av översvämningar. Jag utgår från att de kommer att hållas skadeslösa så långt det är möjligt.

Befolkningen i bl. a. Furudal och Orsa hotades av en katastrof när den stora dammen i Vässinkoski höll på att rasa. Folk från bl. a. Orsa brandkår riskerade livet genom att krypa ned i en över 100 meter lång tunnel och öppna en lucka. Dammen var enligt ögonvittnen mycket nära att rinna över, och då hade människorna i tunneln dränkts. Vi är oerhört tacksamma över deras mod!

Räddningsarbetet gick bra trots att det rådde oklarhet om vem som egentligen hade ledningsansvaret. Tre kommuner och två länsstyrelser var berörda.

SMHI går nu åter ut och varnar kraftföretagen för att "hastiga och stora flöden kan inträffa som kan kräva omedelbara åtgärder i form av ökad tappning genom dammluckor och reservutskov". Marken är mättad av vatten, och nederbörden kommer därför att snabbare än man brukar behöva beräkna rinna ut i sjöar och vattenmagasin. Magasinen är välfyllda. Enligt *Ny Teknik* 1985:39 är vattenregleringsföretagen inte villiga att sänka dammnivåerna i förebyggande syfte, av ekonomiska skäl. Man gör det endast efter prognoser om stora regnmängder från SMHI.

Det är viktigt att utreda varför så många tillbud nu uppträder rörande dammar, som ansetts helt säkra. Har skogsbruket med stora kalavverkningar

någon del i orsaken? Blir det större påfrestningar på dammarna när de används för toppkraft i stället för baskraft som innan vi fick en stor andel kärnkraft i elsystemet?

Med anledning av det anförda ber jag att till energiministern få ställa följande frågor:

1. Kommer regeringen att komplettera lagstiftningen så att det råder full klarhet i vem som har ansvar för vad vid hot om dammkatastrofer?
2. På vilket sätt försäkras sig regeringen om att allt görs för att förebygga nya katastrofhot?
3. Ämnar regeringen tillsätta en utredning för att klargöra orsakerna till att våra dammar blivit farliga?

1985/86:7 av *Hans Göran Franck* (s) till justitieministern om rätten till offentlig försvarare i brottmål:

Fr. o. m. den 1 januari 1984 gäller nya regler om rätten till offentlig försvarare. Reglerna skärptes något på grund av att statens kostnader för offentliga försvarare har ökat kraftigt under senare år. Domstolarnas praxis ansågs ha blivit alltmer frikostig.

Det framhölls emellertid uttryckligen att syftet i lagändringarna var att återföra domstolarnas praxis till den nivå som avsågs med den tidigare gällande lagstiftningen.

Sveriges advokatsamfund har genomfört en undersökning av verkningarna av lagändringarna. Enligt den har över en tredjedel av dem som 1984 dömts till fängelse stått utan offentlig försvarare. Den andel av samtliga dömda som var utan offentlig försvarare har ökat från 53,9 % 1983 till 61,8 % 1984. En påtaglig minskning av försvararförordnanden har skett såvitt gäller förmögenhetsbrott. 1983 stod exempelvis vid förskingringsbrott 7,6 % utan offentlig försvarare, medan siffran för 1984 är 19,7 %. För misshandelsbrott är motsvarande siffror 8,4 % och 12,7 % 1984.

Från domstolsverket föreligger vissa andra statistiska uppgifter om antalet offentliga försvarare i tingsrätter under tiden 1981–1985.

År	Antal domar	Antal tilltalade	Antal offentliga försvarare
1981	81 131	98 585	45 934
1982	84 178	102 320	48 816
1983	84 062	101 445	62 272
1984	76 676	93 025	37 235

För första halvåret 1985 uppgår antalet offentliga försvarare till 16 170. Detta antal kan jämföras med motsvarande siffror för första halvåret 1981 som var 23 699, resp. 25 629 för år 1982, 39 936 för år 1983 och 20 898 för år 1984.

Det har alltså skett en betydande minskning av antalet offentliga försvarare. Minskningen av antalet offentliga försvarare har blivit större än vad som förutsetts. Det finns risk för att nedgången kan fortsätta.

Rättstillämpningen har visat sig vara ojämn vid olika domstolar och i skilda delar av landet. Förändringarna har varit särskilt stora i Sydsverige och nedre Norrland.

Med hänsyn till de prejudikat som förekommit i högsta domstolen under 1984 och 1985 kan en viss stabilisering komma att inträda. Men utvecklingen är ändå oroväckande.

Det är ett samhällsligt intresse att den enskilde biträds av offentlig försvarare när behov föreligger. Likheten inför lagen kräver att en betryggande ordning finns.

I anledning härav får jag ställa följande frågor till justitieministern:

1. Hur bedömer justitieministern utvecklingen efter de genomförda lagändringarna den 1 januari 1984?
2. Avser justitieministern att vidta någon åtgärd för att förbättra möjligheterna för en tilltalad att få offentlig försvarare i brottmål?

1985/86:8 av *Inga Lantz* (vpk) till justitieministern om översyn av sexualbrottslagstiftningen:

En 17-årig flicka våldtogs i Piteå av ett gäng pojkar. Flickan var medvetlös och kunde inte försvara sig. Eftersom flickan inte var "försatt i vanmakt" gjordes brottsrubriceringen "sexuellt utnyttjande" i stället för "våldtäkt".

När lagen stiftades var meningen inte att offrets tillstånd skulle ha betydelse för vilken brottsrubricering som skulle användas. Piteåfallet visar att vid ett hjälplöshetstillstånd kan offret i praktiken utsättas för den form av våld som är lika allvarlig som det våld, vilket omtalas i 1 § andra stycket, dvs. den grova våldtäktens form.

För rättsmedvetandet är det egenartat att själva hjälplöshetstillståndet skall anses vara skäl för en mildare brottsrubricering.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga justitieministern:

Är statsrådet beredd att ta initiativ till en översyn av brottsbalkens 6 kap.?

den 2 oktober

1985/86:9 av *Oswald Söderqvist* (vpk) till statsrådet Mats Hellström om krigsmaterielexporten:

De senaste skandalaffärerna med svensk krigsmateriel väcker på nytt frågan om en ökad kontroll och insyn från statsmakternas sida. Det är uppenbart att speciellt Bofors, men kanske också andra tillverkare av krigsmateriel, anser att lagen om export är till för att överträdas.

Det är uppseendeväckande att regeringen och dess kontrollorgan, krigsmaterielinspektionen, inte känt till eller sett mellan fingrarna med de överträdelser av lagen som tydligen pågått systematiskt. När det gått så långt att en fredsorganisation som Svenska freds- och skiljedomsföreningen, med ytterligt begränsade ekonomiska resurser till sitt förfogande, kan ta fram fakta som regeringen inte känt till eller brytt sig om, är det ett allvarligt underkännande av regeringens och det ansvariga statsrådets arbete.

När polis, åklagarmyndigheter och tullkriminal lägger fram bevis om verksamheten, som medför att den ansvarige industriledaren måste avgå från posten som arbetsgivar direktör i avvaktan på en fällande eller friande dom, är det en skandal utan motstycke i den svenska vapenexportens historia. Då finns där ändå ett otal skumraskaffärer, som pågått under hela efterkrigstiden både under socialdemokratiska och borgerliga handelsministrar. Frågan är vad regeringen har för förklaring till det inträffade och vad som avses göras i framtiden.

Det nya rådgivande organ som inrättats och som mest kan ses som en utväxt av utrikesnämnden torde inte vara tillräckligt för att komma till rätta med problemen. Dess betydelse som kontrollorgan har för övrigt redan från början avsiktligt begränsats genom att ett av riksdagspartierna, vpk, som mest energiskt drivit kraven om bättre kontroll och insyn, inte tilldelats någon plats, när den socialdemokratiska regeringen tillsatte detta råd i våras. Det inträffade ger anledning till följande frågor:

1. Hur vill utrikeshandelsministern förklara att bulvanaffärerna med svenska vapen via Singapore kunnat pågå utan att regeringen ingripit?
2. Vilka åtgärder tänker regeringen vidta med anledning av det inträffade?
3. Vilka länder utanför Europa är i dag de största köparna av svensk krigsmateriel?
4. Pågår det en planerad avveckling/utveckling av den svenska krigsmaterielexporten till dessa länder från den statliga och privata vapenindustrins sida?
5. I vilka nya länder utanför Europa bedriver statlig och privat vapenindustri marknadsundersökningar eller annan aktiv handelspolitik för att få i gång export av svenska vapen till dem?
6. Vill utrikeshandelsministern medverka till att vpk tilldelas en plats i den rådgivande nämnden för vapenexportfrågor?

1985/86:10 av *Alexander Chrisopoulos* (vpk) till statsrådet Anita Gradin om flyktingpolitiken:

Alldeles för länge har det pågått en mycket onyanserad, helt felaktig, negativ och ensidig information om flyktingpolitiken i massmedia. De som i huvudsak uttalar sig i frågan är olika polisbefäl och speciellt polismästaren i Trelleborg, som numera framträder som invandringspolitisk expert med den självpåtagna uppgiften att ifrågasätta och ändra den nuvarande flyktingpolitiken.

God draghjälp för sina strävanden får polismästaren i Trelleborg av chefen för invandrarverket, som numera uttalar sig i samma andemening. De uppgifter som publiceras och upprepas om och om igen har koncentrerats till framför allt tre saker:

För det första att de flyktingar som kommer i huvudsak är välsituerade människor med god ekonomi.

För det andra att de har falska handlingar, eller inga alls.

För det tredje att de är alldeles för många.

Syftet med en sådan felaktig och ensidig framställning är att misstänklig-

göra de asylsökande och deras motiv. Och genom att framställa de asylsökande som "inte de rätta" skapar man ett intryck av att en mer restriktiv flyktingpolitik är både nödvändig och befogad.

Till den debatten har regeringen och dess talesmän hittills förhållit sig pinsamt tysta.

Man kan naturligtvis spekulera i varför, men en sak borde i varje fall vara helt uppenbar, att om en sådan ensidig information tillåts fortsätta kommer det att få mycket svåra och ohanterliga konsekvenser i form av ökad invandrarfientlighet och rasism.

Svensk flyktingpolitik har hittills baserat sig på vissa grundläggande principer: humanism, omtanke, medmänsklighet och internationell solidaritet.

Hittills har de ovanstående principerna inte kostat Sverige särskilt mycket. Men nu kostar det att följa dem därför att arbetsmarknaden är ansträngd.

Men just därför är det viktigare än någonsin att hävda principfasthet inom flyktingpolitiken. Om nuvarande förhållanden tillåts fortsätta riskerar vi att rättssäkerheten för flyktingar åsidosätts och respekten för svensk lagstiftning urholkas.

Med hänvisning till ovanstående vill jag fråga invandrarministern:

1. Är invandrarministern beredd att medverka till en förändring av flyktinglagstiftningens praktiska tillämpning, så att den sammanfaller med lagens anda och värderingar?
2. Är invandrarministern beredd att medverka till att bringa klarhet i vad som är olika verkställande myndigheters huvudsakliga funktion?
3. Är invandrarministern beredd att ta initiativ till en brett upplagd informationskampanj om flyktingpolitiken och dess grundvärderingar och principer?

1985/86:11 av *Paul Lestander* (vpk) till utrikesministern om katastrofbistånd till Mexico, m. m.:

Jordbävningen i Mexico har skördat många offer. Lidandet och fattigdomen i jordbävningens spår är närmast ofattbara. Behovet av hjälp i olika former är stort. Våra möjligheter att hjälpa kunde ha varit bättre, om vi tidigare förberett oss för att kunna möta katastrofsituationer. Detta gäller framför allt frågan om att lösa bostadssituationen.

I motion 1984/85:2081 togs detta problem upp. Så här formulerades där vad som borde göras:

Vid tidigare naturkatastrofer i utlandet har ofta ett mycket stort antal bostäder förstörts. Svensk träindustri har som regel inte kunnat sälja efterfrågade byggnader vid sådana tillfällen.

Sannolikt har det funnits flera skäl: Någon lämplig husmodell förberedd för omedelbar produktion har inte varit framtagen och utgjort underlag för offertgivning. Det har inte funnits någon förberedd samordning inom husproducenternas led som kunnat samordna tillräckliga resurser för att kunna offerera och leverera tillräckliga mängder inom rimlig tid. Det kan bero på exportkrediter etc. Det ter sig mycket otillfredsställande att en så viktig sektor som byggnads- och träindustrin inte har getts möjligheter att på allvar hävda sig inom denna sektor.

Meddelande om frågor

De naturkatastrofer som drabbar vår jord understryker vikten av att det finns en beredskap för att hjälpa också på bostadsområdet.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till utrikesministern:

1. Avser utrikesministern att ta något initiativ för att samordna den svenska trähusindustrins resurser för att ta fram bostäder för katastrofsituationer?
2. Kommer arbete att startas för att ta fram en lämplig husmodell för sådana situationer?
3. Kan kreditfrågan i så fall lösas inom ramen för katastrofbistånd?
4. Vilka ytterligare svenska initiativ kan förväntas för att mera långsiktigt öka den svenska hjälpberedskapen inom just bostadssektorn?

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framstälts

den 30 september

1985/86:10 av *Margit Gennser* (m) till finansministern om slopande av sambeskattningen av B-inkomster:

Den 16 april 1984 ställde jag en fråga till finansministern angående de skatteregler som tillämpades fr. o. m. taxeringsåret 1984, bl. a. beräkning av sambeskattade B-inkomster. Jag konstaterade att affärsjuridiska experter med mångårig erfarenhet inte längre kunde åta sig att räkna ut skatten för sina kunder, eftersom skatteberäkningen var så komplicerad att ingen *med säkerhet* kunde klara av att komma fram till rätt resultat. Jag påpekade vidare att den skattskyldige riskerar kvarskatteavgifter, om han räknat fel, och att det i ett rättssamhälle är oacceptabelt att enskilda får betala "straffavgifter", därför att det inte är möjligt att förstå lagstiftarnas regler. I sitt svar hänvisade finansministern endast till att skattemyndigheterna mot en avgift på 60 kr. står till tjänst med en förhandsberäkning av skatten.

För några veckor sedan konstaterade riksskatteverket (i en förenklingsgrupp) enligt massmedia att skattemyndigheterna inte kunde räkna ut skatten på sambeskattade B-inkomster korrekt. Enda sättet var att förlita sig till datorberäkningar. I klartext innebär detta att människors skattepålagor inte kan kontrolleras. Riksskatteverkets förenklingsgrupp föreslog därför att sambeskattningen av B-inkomster skulle avskaffas.

Avser finansministern att lägga fram ett förslag i enlighet med förslaget från riksskatteverkets förenklingsgrupp?

1985/86:11 av *Karin Ahrland* (fp) till finansministern om slopande av sambeskattningen av B-inkomster:

Riksskatteverket har nyligen föreslagit att det bör utredas om nackdelarna med att helt ta bort sambeskattningen av B-inkomster uppvägs av den förenkling det skulle innebära för de skattskyldiga.

Är finansministern beredd att helt avskaffa sambeskattningen?

1985/86:12 av *Hadar Cars* (fp) till justitieministern om åtgärder mot vissa terroraktioner:

Prot. 1985/86:3
2 oktober 1985

Meddelande om frågor

Vid olika tillfällen i år har en synagoga, en judisk matvaruaffär och resebyråer som säljer Israelresor utsatts för bombattentat i Köpenhamn. En människa har dödats. Liknande attentat riktade mot judar har under senare år ägt rum också i andra europeiska städer.

Med anledning härav vill jag fråga justitieministern om tillräckliga åtgärder vidtagits för att förhindra liknande terroraktioner i Sverige.

1985/86:13 av *Hadar Cars* (fp) till utrikesministern om besök i Sverige av utländska örlogsfartyg:

Myndigheterna har avslagit en begäran om ett besök i Stockholm i mitten av oktober av två amerikanska örlogsfartyg. Detta skulle ha sammanfallit med ett besök av ett engelskt örlogsfartyg. Enligt tidningsuppgifter skulle regeringen ha meddelat försvarsstaben att det inte var lämpligt att bägge nationernas fartyg besökte Stockholm samtidigt.

I en tidningskommentar till beslutet säger kabinetssekreterare Schori att "det är en optisk fråga".

Kan utrikesministern förklara regeringens syn på denna form av optik och dess betydelse för svensk neutralitetspolitik?

1985/86:14 av *Börje Hörnlund* (c) till jordbruksministern om skördesituationen för jordbruket i norra Sverige:

Jordbruket i norra Sverige har hamnat i en katastrofal skördesituation. I dessa landsdelar är jordbruket hårt pressat även vid god skörd. Det uppkomna läget kan leda till katastrof för jordbruket i stora områden.

Mot bakgrund härav vill jag fråga jordbruksministern:

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att skapa en rimlig situation för det norrländska jordbruket mot bakgrund av den svåra skördesituationen?

1985/86:15 av *Marianne Karlsson* (c) till utbildningsministern om religionsundervisningen i skolan:

Undervisningen i religionskunskap försummas i många skolor. Detta har framkommit vid två undersökningar, benämnda "Järfälla 84" och "Östergötland 85". Jag anser detta helt oacceptabelt. Det är av största vikt för eleverna att som en grund för livet få undervisning i religions-kristendomskunskap. Försummas detta, försummas också de stora mänskliga livsfrågorna. Läroplanen måste följas.

Med hänvisning till det anförda ber jag få ställa följande fråga till utbildningsministern:

Är utbildningsministern beredd vidta åtgärder för att vår svenska grundskola skall följa Lgr 80 vad gäller religionsundervisningen?

1985/86:16 av *Ulla Orring* (fp) till arbetsmarknadsministern om verksamheten vid excerperingscentralen i Jörn:

Meddelande om frågor

I Västerbottens inland, i Jörn, bedrivs ett viktigt forskningsarbete vid den s. k. excerperingscentralen.

Ett tjugotal kvinnor är sedan 1979 sysselsatta i verksamheten som alltsedan starten bedrivits i form av beredskapsarbete.

Verksamheten vid excerperingscentralen är ytterst värdefull för forskningen, men även värdefull ur arbetsmarknadssynpunkt.

Ersättningsjobb för de 20 kvinnorna, om verksamheten skulle läggas om, går inte att uppbringa.

Enligt länsarbetsnämndernas prognoser för 1986 kommer arbetslösheten att öka i Västerbotten, och kvinnorna blir en särskilt utsatt grupp.

Kommer arbetsmarknadsministern att säkra jobben i Jörn och därmed inrätta fasta arbetstillfällen vid excerperingscentralen?

1985/86:17 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om övergreppet mot Greenpeaces fartyg Rainbow Warrior:

Sänkningen av Greenpeaces fartyg Rainbow Warrior innebär att militära företrädare för den franska staten genomfört en terroraktion på en annan stats territorium. Detta är ett brott som angår hela världssamfundet.

På vad sätt har Sverige klargjort sitt fördomande av det franska övergreppet mot Greenpeace och mot Nya Zeelands suveränitet?

1985/86:18 av *Karin Söder* (c) till statsrådet Bengt Göransson om ökade möjligheter att se finländsk TV i Sverige:

Från den finskspråkiga minoriteten i Sverige har ofta framförts önskemål om att få möjligheter att se TV-program från den finska televisionen. Det finns också ett stort antal finlandssvenskar i Sverige som önskar ta del av det finländska TV-utbudet. En relästation på ostkusten skulle ge ett stort antal finländska invandrare i östra Mellansverige chansen att se TV-program från Finland. Via Örebrosändaren skulle dessa också kunna nå Göteborgsregionen. Därmed skulle sammanlagt 90 % av de finsktalande i Sverige kunna nås.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Göransson:

När kommer åtgärder att vidtas för att finländska invandrare i Sverige skall få goda möjligheter att se finländsk TV?

1985/86:19 av *Karin Söder* (c) till statsrådet Anita Gradin om tillvaratagande av barnens rättigheter i flyktingärenden:

Bland de många flyktingar som anländer till Sverige finns ett stort antal barn. Stora risker föreligger att de tar allvarlig skada, framför allt psykiskt, under de anhöriga vuxnas långa utredningstider och av de omständigheter de tvingas leva under. Barn under 15 år blir ej heller föremål för utredning som sker med de vuxna. Många barns situation är så svår att den borde få påverka behandlingen av deras familj som helhet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga invandrarministern:

Vilka åtgärder planeras för att barnens rättigheter bättre skall tillvaratas vid behandling av flyktingärenden?

den 1 oktober

1985/86:20 av *Nic Grönvall* (m) till finansministern om åtgärder för att förhindra att arbetsgivaravgift uttas på kostnadsersättning:

Är finansministern beredd att medverka till att arbetsgivaravgift inte kan uttagas på kostnadsersättning?

1985/86:21 av *Gunnar Hökmark* (m) till statsrådet Gertrud Sigurdsen om socialstyrelsens planer på ett slutenvårdsregister:

Socialstyrelsen avser att bygga upp ett omfattande sjukvårdsregister, omfattande samtliga patienter inom landstingens slutenvård. De personuppgifter som kommer att finnas i ett sådant register är givetvis ytterst känsliga. Det är därför naturligt att hänsyn till den enskildes integritet tillåts stå i förgrunden.

Data- och offentlighetskommittén har fått i uppdrag att utreda de frågor som rör patientjournaler och patientdatabaser, tillgängligheten i landstingens sjukvårdsregister samt frågan om stora personregister skall regleras i särskild författning. Socialstyrelsens s. k. slutenvårdsregister kommer att vara utbyggt innan dessa frågor utretts.

Avser statsrådet att ta något initiativ för att tillse att socialstyrelsens slutenvårdsregister inte byggs ut innan utredningen är färdig?

1985/86:22 av *Paul Lestander* (vpk) till statsrådet Birgitta Dahl om översyn av regleringsdammar:

Under denna sommar har dammbrott och skador i regleringsdammar lett till översvämningar. Detta har också skapat stor oro. Folk frågar sig hur det egentligen står till med dammsäkerheten i vårt land.

Mot den bakgrunden vill jag fråga energiministern:

Kommer energiministern att se till att en totalöversyn av dammsäkerheten genomförs?

1985/86:23 av *Karl-Erik Persson* (vpk) till industriministern om SSAB:s försörjning med manganmalm:

Enligt uppgift importerar SSAB manganmalm från Norge. Malmen kommer ursprungligen från Sydafrika. I Basttjärnsgruvan i Ljusnarsbergs kommun finns manganhaltig malm, men driften i gruvan är nedlagd.

Är industriministern beredd att medverka till att importen av sydafrikansk manganmalm stoppas och att försörjningen sker genom svensk malm, bl. a. genom att Basttjärnsgruvan öppnas på nytt?

1985/86:24 av *Oswald Söderqvist* (vpk) till justitieministern om ökat rättsskydd för flyktingar:

Meddelande om frågor

Är justitieministern villig att medverka till en förändring av utlänningslagen så att den nuvarande terroristparagrafen avskaffas och ersätts med bestämmelser som garanterar rättsskyddet i Sverige?

1985/86:25 av *Oswald Söderqvist* (vpk) till industriministern om SSAB:s försörjning med manganmalm:

Varför används inte den manganhaltiga malmen i Dannemora gruva i SSAB:s stålframställning i Luleå i stället för motsvarande import från rasförtryckets Sydafrika?

1985/86:26 av *Knut Wachtmeister* (m) till finansministern om bankernas uppgiftsskyldighet till taxeringsmyndigheterna:

Från bankernas organisationer och anställda har kraftiga protester riktats mot att bankerna redan i början av nästa år måste ha tagit fram ett tillförlitligt dataunderlag för beräkning av kundernas räntor i samband med uppgiftsskyldigheten i den förenklade självdeklarationen.

Avser finansministern föreslå en senareläggning av uppgiftsskyldigheten för att skapa nödvändigt utrymme för ett säkrare underlag?

1985/86:27 av *Lars De Geer* (fp) till kommunikationsministern om åtgärder för att underlätta databranschens expansion i Bergslagen:

I Bergslagslänen är en ändrad industristruktur en nödvändighet. Där är data- och elektronikindustrin en viktig framtidsindustri, som ej hindras i sin utveckling av de ofta höga transportkostnaderna i området. Ett dataföretag i Grängesberg har påpekat att man skulle kunna nyanställa fem personer om man kunde komma i effektiv kontakt med sina runt landet spridda kunder via telenätet. Detta har i dag i många områden i Bergslagen för få utgående linjer, som därtill ofta medger sändande endast med låg överföringshastighet.

Vilka förstärkningar och kompletteringar av telenätet bedömer kommunikationsministern som möjliga för att underlätta databranschens expansion i Bergslagen i allmänhet och i Dalarna i synnerhet?

1985/86:28 av *Hans Dau* (m) till jordbruksministern om det norrländska jordbrukets problem:

Stora delar av det norrländska jordbruket och dess förädlingsindustri hotas av neddragningar på grund av att en kall och snöfattig vinter, en sen vår och en extremt regnig sommar kraftigt minskat skörden av stråfoder och spannmål.

Att omedelbart och kraftfullt ingripande från regeringen är nödvändigt om inte utslaktningarna, som redan inletts, skall få sådana proportioner att bestående skadeverkningar, innebärande konkurser, nedläggningar och

avfolkning av de norrländska jordbruksbygderna, blir ett faktum.

En förädlingsindustri som inte kan arbeta med fullt kapacitetsutnyttjande kan inte heller uppehålla en rimlig betalningsförmåga och en fortsatt sysselsättning för sina anställda.

Min fråga är:

Vilka åtgärder är jordbruksministern beredd att snabbt föreslå för att lösa de problem som det norrländska jordbruket på grund av årets väderlek hamnat i?

1985/86:29 av *Nic Grönvall* (m) till finansministern om bankinspektionens verksamhet:

Är finansministern beredd medverka till att bankinspektionen och/eller dess ledning i fortsättningen ej bedriver personföljelse och – än mindre – försök till påverkan på fria aktieägares uppträdande på bolagsstämma i bank?

1985/86:30 av *Marianne Karlsson* (c) till försvarsministern om statligt bidrag för att reparera brustna invallningar i sjön Roxen:

På grund av starkt vårflöde 1985 har flera invallningar – trots att de är mycket väl underhållna – brustit i sjön Roxen. Detta har inneburit att stora åkermarker legat under vatten hela våren och sommaren. All tidigare sådd gröda är förstörd, och man har ej kunnat vårså. Många av bönderna hotas av stora ekonomiska svårigheter och konkurser som följd. Då det inträffade måste betecknas som naturkatastrof anser jag att staten bör ersätta lantbrukarna för kostnaderna vid återuppbyggnadsarbetet.

Är försvarsministern beredd att ta initiativ att utreda denna fråga omgående och därvid föreslå ekonomisk hjälp om så anses erforderligt?

den 2 oktober

1985/86:31 av *Lars Sundin* (fp) till finansministern om ideellt arbetande föreningars ekonomiska situation:

Genom beslut i regeringsrätten i juni i år har fastslagits att idrottsföreningar skall betraktas som arbetsgivare. Följaktligen skall de inte bara avlöna sina spelare utan också betala sociala avgifter för dem. Totalt kan ATP-avgifterna för 1984 komma att kosta de svenska idrottsklubbarna omkring 40 milj. kr. För t. ex. en klubb i min egen hemstad, Borås, blir det plötsligt en merutgift på över 1/4 milj. kr. Då föreningen inte kunnat förutse denna pålaga, kommer det att innebära mycket svåra bekymmer. Flera föreningar har uppgett att de rent av kan vara konkurshotade när ATP-avgifterna retroaktivt för 1984 skall betalas in.

Med anledning härav vill jag ställa följande fråga:

Avser regeringen att vidta åtgärder som minskar de ekonomiska risker som nu vilar över många ideellt arbetande föreningar?

Prot. 1985/86:3
2 oktober 1985

1985/86:32 av *Kenth Skårvik* (fp) till jordbruksministern om miljöförstörelsen i Kattegatt och Nordsjön:

Meddelande om frågor

Under senare tid har rapporter lämnats angående miljöförstörelsen i Kattegatt och Nordsjön – speciellt från Tyskland har en alarmerande rapport kommit.

Vid en nyligen avslutad fiskerimässa på Öckerö hölls ett anförande, där politikerna anklagades för passivitet. Om inget görs kommer Västerhavet att vara ett dött hav om 10–20 år!

Detta är givetvis skrämmande och kan få stora konsekvenser från både nationell och internationell synpunkt.

Jag vill därför fråga jordbruksministern:

Avser jordbruksministern ta några initiativ för att minska miljöförstörelsen med anledning av nämnda rapporter?

1985/86:33 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till jordbruksministern om det statliga aktivitetsstödet till föreningar med ungdomsverksamhet:

Under valrörelsen 1985 påstod socialdemokraterna att ungdomar vilka var medlemmar i t. ex. en fotbollsförening som erhöll statligt aktivitetsstöd skulle, om moderaternas förslag att slopa nämnda stöd blev genomfört, tvingas betala 500 kr. om året ur egen ficka. Denna åtgärd skulle bli nödvändig, om föreningen skulle upprätthålla samma standard som tidigare.

Statligt lokalt aktivitetsstöd utgår till föreningar med ungdomsverksamhet i åldrarna 7–25 år med 10 kr. per sammankomst, förutsatt att det är minst fem deltagare.

Hur många gånger om året måste t. ex. deltagarna i en fotbollsförenings juniorlag träna och tävla för att 500 kr. om året skall utgå som statligt aktivitetsstöd per deltagare?

1985/86:34 av *Paul Lestander* (vpk) till kommunikationsministern om järnvägstrafiken i Norrland:

Flera saker har inträffat som försämrar järnvägstrafiken på norra stambanan. Minskning av tågantalet planeras framöver. Dessutom tycks vissa större befraktare på tvärbanan Arvidsjaur–Jörn förbereda övergång till lastbilsfrakt av mycket betydande godsmängder. Sammantaget betyder detta försämrade resmöjligheter, vikande gods- och trafikunderlag, större luftföroreningar och en icke önskvärd övergång från järnvägstransporter till biltransporter.

Vilka åtgärder tänker kommunikationsministern vidta för att öka järnvägens konkurrenskraft för gods och persontrafik inom ovannämnda trafikområden?

1985/86:35 av Bo Hammar (vpk) till utrikesministern om en kärnvapenfri zon i Norden:

Prot. 1985/86:3
2 oktober 1985

Meddelande om frågor

Inrättandet av kärnvapenfria zoner eller olika former av militära uttuningszoner synes vinna ökat stöd runt om i världen – även i blockbundna länder. I södra Stilla havs-regionen har nyligen en sådan zon proklamerats; i Centraleuropa pågår diskussioner mellan bl. a. västtyska SPD och östtyska SED; i Norden genomförs senare i år en viktig konferens.

Hur bedömer utrikesministern mot denna bakgrund möjligheterna att utveckla arbetet för en kärnvapenfri zon i Norden?

6 § Kammaren åtskildes kl. 14.02.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Gunborg Apelgren